

Aambeien

Deze folder geeft u informatie over de behandeling van aambeien. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Wat zijn aambeien?

Aambeien (haemorroïden) zijn gezwollen bloedvaten. U kunt ze het beste vergelijken met spataderen. Ze zitten alleen op een vervelende plaats, binnen de sluitspier van de anus.

Soms zijn ze zo gezwollen dat ze naar buiten puilen. Het is een pijnlijk gevoel, vooral tijdens en na de stoelgang. Soms bloeden ze, of raken ze ontstoken. Niet alle bloedingen uit de anus zijn het gevolg van aambeien.

Wat is de oorzaak?

Op zich zijn die gezwollen bloedvaten niet meer dan zwakke plekken. Niets bijzonders dus. Het wordt pas vervelend als er veel druk wordt uitgeoefend op die plaatsen. Daar kunnen verschillende redenen voor zijn, bijvoorbeeld veel zitten en onvoldoende lichaamsbeweging, of een te hoog lichaamsgewicht. Maar de voornaamste oorzaak zit in ons eten.

Tegenwoordig bevat het voedsel minder vezelstoffen. Vezelstoffen verteren niet en houden vocht vast, waardoor de ontlasting zacht en week wordt. Het ontbreken van die vezelstoffen in de voeding heeft dus harde, droge ontlasting tot gevolg. Daardoor verloopt de stoelgang niet zo gemakkelijk. We moeten persen en kracht zetten. Dat is een zware belasting voor die zwakke plekken. Ze raken geïrriteerd en zwellen op. Zo kunnen aambeien ontstaan en uitzakken.

Welke klachten kunnen aambeien geven?

Aambeien kunnen verschillende klachten met zich meebrengen. Soms zakken ze uit, mogelijk zelfs door de sluitspier heen naar buiten. Dit geeft meestal een propgevoel. Het slijmvlies van de aambeï kan kwetsbaar worden, waardoor er bij het afvegen wat helderrood bloed op het toiletpapier komt. Het is ook mogelijk dat er wat darmslijm en/of dunne ontlasting door de sluitspier 'lekt'. Dit veroorzaakt vaak hinderlijke jeuk. Als de aambeien in de anus afknellen zwellen ze verder op, en bestaat de kans dat ze kapot gaan. Hierdoor verliest u wat helderrood bloed na, (of op) de ontlasting. De sluitspier van de anus en de huid rondom dit gebied raken daarvan meestal geïrriteerd, wat een branderig gevoel en jeuk tot gevolg heeft. Wanneer de inklemming verder toeneemt, ontstaat vaak pijn en eventueel een pijnlijke zwelling in de anus. Er vormt zich dan een bloedstolsel in de aambeï (getromboseerd haemorrhoid).

Kunnen aambeien genezen?

Aambeien, die eenmaal zijn uitgezakt, blijven uitgezakt. Met bepaalde maatregelen en leefregels kunnen klachten worden voorkomen of verzacht.

Zijn er nog onderzoeken nodig?

De klachten die aambeien kunnen geven, kunnen ook voorkomen bij andere afwijkingen van de endeldarm of de anus.

Het is daarom van belang dat er een goed onderzoek wordt verricht en gekeken wordt naar de anus, het anale kanaal en het begin van de endeldarm. Zo nodig moet er ook ander aanvullend onderzoek plaatsvinden (uitgebreid kijkonderzoek - scopie- van de dikke darm), vooral voor bij patiënten boven de vijftig jaar. Bij jongere patiënten is in het algemeen het onderzoek van de anus en het anale kanaal voldoende.

De arts doet het onderzoek in een voor de patiënt onelegante houding, meestal de linkerzijligging of kniehouding. Daarbij kijkt hij naar de omgeving van de anus, de anus zelf en voert met de vinger een inwendig onderzoek van de anus en begin van de endeldarm uit. Ook wordt er met een kijkbuisje in de anus gekeken naar het anale kanaal en het laatste stukje van de endeldarm. Hierbij kan worden vastgesteld of er aambeien of andere afwijken aanwezig zijn. Wanneer door de pijn het onderzoek onmogelijk is, kan het onder algehele narcose worden uitgevoerd.

Uw behandelend arts bespreekt met u welke onderzoeken nodig zijn voordat er een behandeling wordt uitgevoerd. Daarna hoort u of bij u aambeien zijn geconstateerd, of een behandeling noodzakelijk is.

Wat zijn de behandelingsmogelijkheden?

Er zijn verschillende mogelijkheden om aambeien te behandelen.

Poliklinische behandeling

Het afbinden van het overtollige slijmvlies met behulp van rubberbandjes is een veelgebruikte methode. Het slijmvlies sterft binnen zeven tot tien dagen af en het wondje geneest met een littekentje. De ingreep duurt ongeveer 15 minuten.

Direct na het aanbrengen van de rubberbandjes kan een gevoel van aandrang en branderigheid optreden.

Bij meer dan de helft van de patiënten is na de eerste behandeling al een goed resultaat te verwachten. Indien de verzakking van de aambeien erger is, kan een tweede of derde poliklinische behandeling nodig zijn.

Indien de aambeien tijdens een poliklinische afspraak worden verholpen krijgt u, gelijk met deze folder, een recept voor een 'klyσμα'. Dit is een middel om de ontlasting in het laatste/onderste gedeelte van de darm te verwijderen zodat de arts goed kan zien wat hij doet. Dit recept kunt u bij uw eigen apotheek inleveren. De manier waarop u het klyσμα moet gebruiken staat in de bijsluiter beschreven.

Operatieve behandeling

Als er sprake is van uitgebreide aambeien in grootte en/of aantal kunnen deze door een operatie onder algehele narcose behandeld worden. Hierbij wordt of een reep slijmvlies net boven de aambeien verwijderd zodat deze kleiner wordt en naar binnen trekt of de aambeien worden in zijn geheel verwijderd. Deze laatste methode geeft na de operatie wel meer pijnklachten.

Vooronderzoek

Dit vooronderzoek wordt ook preoperatief onderzoek genoemd en gaat altijd vooraf aan de operatie. De polikliniekassistente zal dit met u regelen. Op dit spreekuur bespreekt de anesthesist met u bespreken of de operatie onder narcose of regionale anesthesie kan plaatsvinden. Er wordt altijd op het resultaat van dit onderzoek gewacht. Pas daarna kunt u een oproep voor opname verwachten.

Complicaties

Wanneer het rubberbandje de endeldarm verlaat (het korstje gaat van de wond), kan er wel wat bloedverlies optreden. Wanneer het bloedverlies ernstig is (flink doorbloeden, doorlekken in de w.c.), moet u contact opnemen met het ziekenhuis. Soms is dan directe behandeling via de spoedeisende hulp nodig.

Hoe kunnen klachten worden voorkomen?

- Klachten kunnen worden voorkomen door de stoelgang zacht te houden. Daarvoor is het eten van voldoende plantengevezels (zemelen, bruinbrood) en het drinken van veel water nodig. Zemelen zijn het beste, u koopt ze bij de drogist. Doe er een eetlepel van in een kop yoghurt. Om te beginnen drie maal per dag. Al gauw wordt uw ontlasting minder hard en droog. Als deze te dun wordt, kunt u volstaan met een of twee eetlepels per dag. U voelt dat zelf het beste aan.
- Stel, bij aandrang voor ontlasting, het toiletbezoek niet te lang uit. Een zekere regelmaat voorkomt dat op ongelegen momenten de ontlasting opgehouden moet worden. Het vermijden van persen voorkomt de klachten van uitzakkende aambeien.
- Regelmatig een warm bad zorgt ervoor dat de anus zich kan ontspannen. Ook als er klachten zijn als branderigheid, pijn, jeuk en eczeem rond de anus is een warm zitbad een goed middel ter bestrijding van de klachten.
- Zalven en zetpillen kunnen de pijn en branderigheid doen verdwijnen.
- Zorg voor meer beweging, zeker als u een zittend leven leidt. Als u te zwaar bent, probeer dan af te vallen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan gerust contact op met de polikliniek chirurgie, (0318) 43 52 00.